

КОНГРЕС УХВАЛИВ СПІЛЬНИЙ ПЛАН БОНУСА

ВАШИНГТОН. — Обі палати конгресу без довшої дискусії ухвалили план бонусового закону, вироблений конференцією представників обох палат.

При голосуванні в палаті посів, як при першій голосуванні, проти внеску заявився 59 конгресменів. За внесок голосували 346.

Під час дебати, що тривала всього одну годину, проти внеску промовляв один тільки конгресмен Річ, нападаючи на бонус як на дарунок, який жовнірам не належить.

Краєва Ліга Економії відкинується до президента, щоб він заветував ухвалу конгресу. Що в цій справі думає зробити президент, ще не знає.

ВЕЛИКИЙ СТРАЙК ОБСЛУГИ У ВЕЛИКИХ ДОМАХ.

НЮ ЙОРК. — Страйк обслуги великих домів, що почався в середу, здержав рух на елевейторах у 225 високих будинках. Люди, що в тих будинках працюють або роблять там якісь бізнеси, мусять йти на високі поверхи пішки.

На четвер заряджено страйк у дільниці Бронкс.

Юнія цих робітників пробувала добитися переговорів з товариством власників хмародерів, але ці відмовилися говорити з юнією.

СНІГОВИЦІ І МОРОЗИ В 10 СТЕЙТАХ.

ВАШИНГТОН. — Середньо-західні стейти навістили в середу сильні снігові і морози, що потім посунулися на схід до бережжя Атлантичного океану.

Десять стейтів захопили ці снігові. В стейті Мінесота морози досягли в деяких околицях 55 ступнів Фаренгейта нижче нуля. У середньо-західних стейтах налічено 17 жертв у людей від морозів та залізничних і автомобільних випадків, спричинених морозом.

Було кілька випадків із шкільними босами, що возять дітей до школи, але на шістьох ні один випадок не покінчився для нікого трагічно. Найгірший випадок цього роду трапився в Ст. Клервилі, Огайо, де шкільні омнібуси з соткою шкільних дітей заїхали у сніговий перевій, 16 стіп глибиною. Шериф повіту організував рятунковий відділ, котрий відкопав дітей із снігу.

ДЕНТИСТИ ПОБИВАЮТЬСЯ ЗА „ЗАБИВАЧА БОЛЮ“.

НЮ ЙОРК. — Коли д-р Лі Рой Гавтмен, професор дентистики в Колумбійському університеті, виступив недавно на зборах краєвого дентистичного союзу в Нью-Йорку з заявою, що йому вдалося відкрити лікарство, що знечує зуби до того, що набуде дентисти будуть могли вертати в зубі приладом без болю для пацієнта, багато дентистів виступили проти нього з закликом, що для добра дентистики він повинен був заждати з проголошенням цього відкриття до часу, як винайдений лік буде готовий для продажу. Супроти цих закидів д-р Гавтмен виступив тепер на зборах повітового дентистичного товариства з публічною заявою про хемічний склад придуманого ним ліку, даючи цим способом цей лік до загального вжитку без ніякої винагороди для себе.

Він заявив, що дентист самий може зробити цей лік з поданих ним складників за 24 години.

БОРІТЬСЯ МІЖ ЮНІЯМИ ЗА СПОСОБИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБІТНИКІВ.

МАЙАМІ (Флорида). — На зборах виконного комітету Американської Федерації Праці прийшло до довгої дебати, за способи організації робітників у юнії, а потім комітет 11 голосами проти 6 осудив комітет для організації юній цілми промислами за його роботу, кажучи, що це розбивання Федерації Праці.

ЩЕ ЗА ПОЛІТИКУ ВІЛСОНА.

ВАШИНГТОН. — Ален В. Долес, ньюйорський адвокат, сестринь Ленінга, секретаря стейту в часах президентури Вільсона, подав до публічного відома свій лист до сенатора Ная, в котрім Долес протестував проти вживання приватних документів родини Ленінга для публічної дебати.

Долес каже, що Ная подав до публічного відома родинні документи, які родинна вважала таємною.

Сенатський комітет для розслідування фабрикації амуніції зажадав від сенату визначення йому 7,500 доларів на докінчення цього розслідування. Проти цього внеску в комітеті не повстав ніхто, але в конгресі йому протриває багато приятелів амуніційних фабрикантів, котрих це слідство компромітує.

ОСТЕРІГАЮТЬ ПЕРЕД ХРОНІЧНИМИ НЕДУГАМИ.

НЮ ЙОРК. — Д-р Г. Комінг, генеральний лікар З'юнених Держав, виступив тут перед радою добробуту з остерогою, що урядові здоров'я треба звернути спеціальну увагу на боротьбу проти хронічних, себто поворотних недуг.

Він каже, що ці недуги викликають серед населення найбільш спустошення. За пляном уряду, густо населені стейти мали би бути покриті сіттю розслідних здорових стацій.

НАДАЮТЬ МЕДАЛИ ЗА ГЕРОЙСТВО.

ПІТСБУРГ (Па.). — Карнегієвська Комісія Геройського Фонду признала медалі героїства 21 особам. 20 з них надали бронзові медалі, а 1 срібну.

З відзначених осіб 8 стратили своє життя, ратуючи інших людей.

Срібну медалю призначено покійному 52-літньому фермеру, Джейкові Кренфілдові, котрий стратив життя у 46 стіп глибини криниці в Джорджтауні, Тенесі, куди він пішов ратувати життя 55-літнього Вільяма Паркера та 16-літнього сина Паркера, що, копаючи криницю, затруїлися газом.

ПОКИДАЄ ШТУКУ, БЕРЕТЬСЯ ДО ПОПЛАТНОЇ РОБОТИ.

Френк Ріл, відомий різьбар у Нью-Йорку, що виставляв свої твори на найкращих виставах краю, і що його твори є у великих музеях, заявив публічно в 49-тій році життя, що штука не дає йому прожитку й тому він покидає різьбарство й стає послужацем у салуні („бартендером“).

ЗАСУД УЧАСНИКІВ САМОСУДУ.

Члени КПЗУ з Вигалева, пов. Володава, вирішили усунути місцевого солтиса, Станіслава Куряка. Партиїний суд, до якого входили Теодор Вовниш, Михайло Луць і Володимир Коленець, видав на Куряка засуд смерті, а виконання засуду доручив Степанові Вовнишеві і Василеві Каратикові.

Довідавшись, що Куряк є в його хаті і там слухає радіо, нішком підійшов під відчинене вікно. Думаючи, що біля радіа сидить солтис, вистріляв. Куля поцілила брата вбивника, Івана Вовниша, що по кількох днях помер.

Братовбивника, а з ним 8 членів КПЗУ потягнуто до судової відповідальності.

Окружний суд у Любліні цими днями засудив на 15 літ тюрми Степана і Теодора Вовнишів, Володимира Коленець, Михайла Луця і Василя Каратика. А крім цього суд засудив членку комуністичної ячейки, Марію Коленецьку, на 5 літ тюрми.

МОРД У ЛЬВІВСЬКИМ СУДІ.

В городському суді при вул. Судовій відбувалася розправа за аліменти. Стефанія Недопитальська скаржила Войцеха Дземінського, слюсарського помічника, за аліменти для сина Ореста, якого батьком, як вона твердила, є Дземінський. Він, жонатий і батько однієї дитини, твердив, що з боку Недопитальської це звичайний шантаж. Ніколи, він твердив, не мав з нею ніяких зносин, а вона люту на нього за те, що не хотів розвестися з жінкою й жити з нею.

Після відложення розправи Недопитальська пішла за Дземінським і в судовім коридорі пробіла Дземінського різницьким ножом в карк. Удар у бочку був такий сильний, що заки прийшли на місце злочинний лікарі, Дземінський помер.

Вбивницю арештовано. Вона твердить і далі, що Дземінський є батьком її дитини й що він її занедбував.

АДВОКАТУРА В РУКАХ ЖИДІВ.

У Станіславові є аж 108 адвокатів, з яких тільки 4 не ведуть канцелярії. З того аж великого як на Станіславів числа адвокатів жидів є 86, українців 14, поляків 8.

ПОГАНЕ ПИСЬМО МАЮТЬ ЗДІБНІ І РОЗУМНІ.

Стокгольмський учений Сиренсен мав недавно цікавий відчит про графологію (наука про питомі прикмети письма). Втім відчит він показував, що розумні і здібні люди мають погане письмо. Їх думки так скоро пливуть, що мязи руки не всіля наспіти, щоб гарно й чітко записати ці думки на папері. Тому письмо таких людей погане і нечітке.

ВИСТАВЛЯЮТЬ „ВЕЛИКАНСЬКЕ ОКО“.

„Великанське око“, як називають велику сачку для телескопу каліфорнійського інституту технології, виставлять у Корнінг, Нью-Йорк, на публічний вид у тиждень від 26-го січня до 2-го лютого. Сачка має 200 цілів у промірі.

СОВЕТСЬКА АФЕРА У ФРАНЦІЇ.

У Франції велику сензацію викликали ревелії часопису „Ле Жур“ про аферу, якої жертвою впав один з найповажніших паризьких банків. Цей банк прийняв у лютім м. р. від відомого швейцарського банкира, Емдена, советські акцепти вартості 7 мільонів франків. Акцепти були виставлені на советське торговельне представництво в Медіоляні. Однак советське представництво відмовилося викупити їх, заявляючи, що вони сфальшовані. Як виявилось слідство, ці акцепти пускав в обіг один таємний чоловік, Герович. Загальна сума сфальшованих акцептів вноситься 300 мільонів франків. Герович заявив, що дістав їх від одного громадянина, і підкреслив, що цей громадянин — це одна з відомих на паризькому ґрунті постатей, яка підтримує живі зв'язки з Комінтерном. „Ле Жур“ висловлює здогад, що цю аферу заінсценізовано на те, щоб достарчити советській пропаганді у Франції і в колоніях кількасот мільонів франків.

КРИЗА НІМЕЦЬКОЇ АДВОКАТУРИ.

Німецька адвокатура переживає кризу. Німці перестали процесуватися. Всі дрібні справи вирішуються адміністраційним порядком. На основі урядових даних 75 проц. німецьких адвокатів тепер не заробляють більше як 250 марок на місяць, тобто не більше, як простий робітник.

ВИНАХІДНИКИ УКРАЇНЦІ.

Український мистець Хвостенко з советської України винайшов мішанину фарб з воском, що є найтривалішою і дає найкращий ефект до всіх до нині знайомих фарб до малювання. Новою фарбою можна малювати на всіх предметах, як залізі, дощці, камені, полотні і т. п. Малюнки цією фарбою дуже подібні до старинних єгипетських і грецьких малюнків своїм виглядом. Спосіб приладжування фарб старих єгиптян і греків був забувся і хоч як старалися, ніхто не вмів його віднайти.

Другий мистець, П. Омельченко, що перебуває в Парижі, винайшов нові темперові фарби, які до сьогодні зовсім не були знані.

САМОСУД НАД РОБІТНИЦЕЮ.

З Москви повідомляють: У Барнаулі закінчився перший процес 14 робітників і робітниць за намаганням самосуду над управительською т. зв. бригади ударників „стаханівців“, яких підтримує большевицький уряд, щоб збільшити видатність праці. Юрба робітниць напала на комуністку Сенцову, відзначену Червоним ордером Леніна, поранила її тяжко ножами і тягнула по землі за коси. Суд засудив учасників цього нападу на кару в'язниці від 8 до 12 років.

ГРАБУНКОВИЙ НАПАД У ПЕРЕМИШЛЯНЩИНІ.

До мешканця Якова Гана, власника маєтку Бруховичі, в повіті перемишлянському, вломилася нічю три незнані особи крізь вікно. Ган пробував боронитися револьвером. Але грабіжники стероризували його, забрали 1,200 лз. і револьвер і на конях утекли в невідомому напрямі. Поліція шукає справників, з яких один був замаскований.

ПОШЕСНІ НЕДУГИ В ТЕРНОПІЛЬСЬКОМУ ВОЄВІДСТВІ.

В останніх 5 тижнях на території тернопільського воєводства було 305 випадків занедужання на червінку (36 осіб померло). В останньому тиждні занедужало на червінку 20 осіб. На сухоту занедужали впродовж 5 тижнів 39 осіб, а 28 померли. Занедужань на червний тиф у цьому часі було 52 випадки і 6 випадків смерті, на плямистий тиф 8 занедужань, 1 випадок смерті; красухи 130 занедужань і 8 випадків смерті, кіру 48 занедужань і 8 випадків смерті, рожі 17 занедужань, коклюшу 38 занедужань і 1 випадок смерті, 4 випадки пологового затроєння, 62 занедужання на трахоми, 24 випадки покусання, 1 випадок Гайне-Медіне і 2 випадки запалення мозкових опон.

\$3,000,000 РІЧНО КОШТУЮТЬ КАНАДУ ПОСЛИ ДО ЗАКОНОДАТНИХ УСТАНОВ.

Видатки канадського уряду, що має дати про добро, лад і порядок та безпеку 11 мільонів населення, збільшуються з кожним роком. Канада має під цю пору 884 представників у різних парламентарних установах, у тому числі 764 виборних і 120 зорі назначених. На кожних 12,500 осіб канадського населення припадає 1 „стейтмен“, представник законодавчої влади, оплачуваний державою. Річний кошт краю по сольських гаж, міністерських платнів і додатків для предсідників у парламенті та соймах вноситься біля \$3,100,000.

В Канаді є три політичні системи: одно-камерна, дво-камерна і третя, що має знаменну першою й другою. Тільки домінія й Квебек мають вищу камеру-палату: сенат, з виборчих парламентарів і сойма; сім провінцій (Нова Шкотія, Нью-Бронсвік, Онтаріо, Манітоба, Саскачеван, Альберта і Брітші Колумбія) мають тільки нижчі палати, сойми. Третя парламентарна система є в Принцідвард Айленді, де пів легіслатури вибирається управленими до голосування дорослими громадянами, а другу половину вибирають системою голосування власники посілости.

В домінії й у вісьмох провінціях всі канадські громадяни, без огляду на пол., від 21 року життя вгору, мають право виборчого голосу. В Квебеку жіноцтво ще не має права брати участь у провінційальних виборах.

ДЕСЯТЬ ЛІТ ВІЗНИЦІ ЗА КРАДІЖ.

Вінніпегський поліційний суддя Р. Б. Грегем засудив Д. Протасевича на десять літ в'язниці в Стоні Мавтген за влом до домів і крадіж. Проти Протасевича було 12 обвинувачень. В помешканні засудженого знайшла поліція ювілейських і інших річей вартості багатов соток доларів.

ПЕРЕМОЖЕ НАЦІОНАЛЬНА СВІДОМІСТЬ І АКТИВНІСТЬ

УЖГОРОД (Закарпаття). — В „Українським Слові“ пише Степан Фігура про можливість автономії для Закарпаття. Передаючи з цієї нагоди кілька думок про загальний український рух на Закарпатті, кінчить він статтю ось так:

„Тільки національна свідомість і активність населення, контролю своїх власних сил і добре обдумане поступовання доведе до повної перемоги і забезпечить успіх на всіх ділянках народного життя“.

КОЛЯДИ, ПЕРЕДАНІ ЧЕРЕЗ КОШИЦЬКЕ РАДІО.

УЖГОРОД. — Дня 12 січня 6. р. співав дитячий хор горожанської школи в Королеві над Тисою під проводом фахового вчителя д-ра Грися Мельника українські народні колядки, які були передані через кошицьке радіо.

КАСУЮТЬ УКРАЇНУ І УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД.

УЖГОРОД. — Досі нема в чехословацькій республіці такого закону, що забороняє би назву „українець“ чи „український“. Признавати себе до якоїсь нації є суверенне право однієї, а називати себе так або сяк, є суверенне право самого народу. Тому і в Чехословаччині, а зокрема на Закарпатті, не може ніхто відмовити комусь права признавати себе за „українця“ й уживати слова „український“. Та видно, що це не промовляє до логіки директора ужгородської гімназії, д-ра Василя Сулімчака. Як подає, „Українське Слово“, цей осібняк видав для професорів і учнів розпорядок, яким заборонив під „строгою карою“ вживати слів „українець“, „український“. Він скасував теж саму назву „Україна“. Наприклад у „Всесвітній історії“ проф. Олексі Іванча казав учням викреслити слово „Україна“, хоч ця книжка була одобрена міністерством. Там, де приходили такі назви як „українська пісня“, казав їх перемінити на „малоруська пісня“. Це діється в тім самім часі, коли послали Закарпаття, Ю. Ревая, а перед ним І. Гуснай, виступають у празькій парламенті як українці. Ще треба тільки того, пише „Українське Слово“, щоб директор Сулімчак взяв твори Шевченка і казав там усюди викреслити слово „Україна“ і замінити його словами „Мала Росія“.

ГУЦУЛЬЩИНА В ПАРИЖІ В ПОЛЬСЬКИМ ВИДАННІ.

ПАРИЖ. — Під патронатом місцевих поляків і польського амбасадора Хлаповського влаштовано в салі паризького щоденника „Журналь“ вечір, присвячений Гуцульщині. Наперед висвітлено фільму про Гуцульщину, а п. Роза Бейл вголосила гутірку про країну, яку виставлявано на фільмі, коментуючи поезію Гуцульщини та барвистість гуцульської мови. Для кращого уявлення виступили на естраді Старчинська і Генрієта Аляван в оригінальних гуцульських строях. Вечір закінчився концертною частиною. Розуміється, що все те було показане в польському освітленні як зразок польського краю і польської культури!

„РЕВОЛЮЦІЙНЕ“ МАСЛО.

ЛЬВІВ. — Часопис „Штандар Польскі“ ч. 143, що виходить у Рибніку, пише між іншим ось що:

„Загально відома у Малопольщі річ, що це невинне українське масельце займає почесне місце серед джерел, з яких ворохобники зпід знаку Гонті та Залізняка черпають свої фонди“.

В той спосіб польський часопис нацьковує польську суспільність проти української організації „Мослоскоз“, що, як відомо, стоїть здалека від усякої політики.

ПОЛЬСЬКІ „ЗАМАХОВЦІ“.

ВАРШАВА (Польща). — В Лодзі арештовано 60 польських націоналістів. Сталося це по тім, як заарештовано польського студента з бомбою в жидівській друкарні „Републіка“. Власник цієї друкарні одержував від довгого часу листи з погрозами, що його друкарню висадять у повітря. Студента зловлено в хвили, коли він входив з бомбою до друкарні. Бомба та, якби експлуодувала, могла би знищити легко цілу друкарню. Це була бомба подібна до той, що експлуодувала тому кілька днів у склепі Білім Баровещі, коли то важко покалічено дві жінки.

ЗА ШКІРУ ІТАЛІЇ.

АТЕНІ (Греція). — Як Греція так і Туреччина ждуть на хвилю, коли Італії не поведеться в Африці, або коли вона зачне війну з Англією. В Греції є незадоволення, бо Туреччина дала до пізнання, що вона хоче загарбати докеанські острови, що є близько її побережжя, які вона втратила в користь Італії в 1912 р. А Греція каже, що людність тих островів є грецька і вони повинні припасти Греції.

ПРИЗНАЄТЬСЯ, ЩО ТОРГУЄ З ІТАЛІЄЮ.

МОСКВА (Росія). — Совети виправдують свою торгівлю з Італією. Признаються, що продають Італії нафту і вугіль. Але заявляють, що покищо — санкції не впливають на життя.

ОБЕДНАЛИСЬ.

ЖЕНЕВА (Швейцарія). — Стало відомо, що Англія, Франція, Туреччина, Греція і Югославія зобов'язалися давати собі взаємну поміч, якби якась з тих держав попала у війну.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1948.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016.
4-0807.

За кождо зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДЛЯ ІЛЮСТРАЦІЙ ВАРШАВСЬКОГО СУДУ

Читачі українських газет мають нагоду виробити собі самостійну думку про т. зв. варшавський процес, і то як про тих, кого судили, так і про тих, що судили, бо ми передаємо весь матеріал з процесу, і то в такій формі, як його передають ті, що не є в рядах ОУН.

Заразом можна тепер виробити собі думку і про тих з нашого боку, що заповідали, що це буде найскандальніший процес з усіх, які досі були ведені проти українських націоналістів-революціонерів; що він спогадять українське ім'я перед світом, і т. п. Тепер уже всі ми мали нагоду пізнати, що саме написала чужа преса, а зокрема американська. Ми мали нагоду почути, що передавано через американське радіо, а разом з тим пізнати, що світ віднісся до підсудних у варшавських процесах з найбільшою повагою; що визнав, що це були на суді люди високої ідейної, чесної й благородної, та що ніщо інше, а тільки честь принесли вони українському імені. Щось інше годі витягнути навіть із того, що подав американський кореспондент газети „Ді Нью Йорк Таймс“.

Але найцікавіше було те, що й польська преса, навіть та вулична, мусіла бодай частинно змінити тон. Вона таки була змушена, не зважаючи на залягання деякого з підсудних, віднести до українських революціонерів з повагою і пошаною. Сталося це тому, що неможливо було закрити того всього, що відбувалося на яві. Непоможливо було фальшувати події, що відбувалися перед судом у присутності публіки і чужинських журналістів. А крім того відозвалася така совість у деякого з тих поляків, що живуть у Варшаві й пам'ятають, як їх там ще не так давно судили. І вони теж віднесли кінцево-кінцеві трохи інакше до українських підсудних, коли переконалися на власні очі, що це люди ідеї, а не якісь шумовиння, яким їх представляла польська преса.

Крім того таки мусіла заважити на тім усім ще й та ганебна акція з „архівом Сеника“, про який на ділі не можна було нічого певного довідатися. Бо прокуратор зараз відгрозився й казав вписувати до протоколу домагання українських адвокатів, що квестіонували той „архів“ і не повірили на „слово“ прокуратора й польської поліції. А яка нужденна була оборона „аутентичності“ того „архіву“, то вистарчить піднести те, що прокуратор покликувався на розправі на нас, на американську „Свободу“, що нібито вона писала, що цей „архів“ є аутентичний. Чи можна уявити собі більший „гумбуг“? Це хіба тільки в польському суді можна воювати також брехнею — з уряду. На те теж звертаємо увагу. Бо це є новий документ для ілюстрації цього, як фабриковано оскаржуючі матеріали проти тих, що їх засуджено в т. зв. варшавських процесах.

А. Швед.

КУРЯЧА ВІЙНА

(Оповідання).

Село Карпинці славилось двома парами. Не такі то були пари, про які подумали, коли балакають про людську пару. Це не були пари з парубка і дівчини, ні з мужа і жінки. Одною парою були парубки Тимко Бартюк і Софрон Тринка. Другою були дівчата Текля Малькусів і Маланка Ленцівська.

Оба парубки були тому парю, бо всі казали, що в цілій околиці нема таких гарних парубків, як ті два. Також Текля і Маланка були на цілу околицю славні зі своєї краси. Крім того Тимко і Софрон були однолітками і сердечними побратимами. Один за одного були би пішов на саме дно пекла. Неіаке було з Теклею і Маланкою.

Склалося так, що з тих двох пар зробилися ще дві пари. Тимко оженився з Теклею, Софрон з Маланкою. З тих самих чотирьох осіб село мало чотири пари, бо дві приятельські, дві подружні.

Софрон мав старшого брата, на котрого батько переписав хату, даючи Софроні тільки чистий ґрунт. Батько Тимка також дав хату старшому

сину, а молодшого вивинув ґрунтом. Цілком таксамо було з Теклею і Маланкою. Кожда мала старшу сестру. Старші сестри підставали хати і більші частини ґрунтів, молодших батьки посплачували грошми, додаючи лиш по моргові сіножаті.

Спершу Тимко і Софрон гадали побудуватися, кожний на своїм ґрунті, та трафилася ліпша оказія. Невеликий двір збанкрутованого шляхотки і рештки його ґрунту зараз прихаті жиди пустили на ліцитацію за довги. Дворик був такий, що могли вигідно поміститися дві хлопські родини з живим і мертвим інвентарем. Молоді Бартюки і Тринки сказали собі:

— Гроші, якими батьки Теклі і Маланки сплатили їх, вистануть на цей невеличкий маєток. Чейже ми не побемось, ані не посваримось, як будемо жити в одній хаті, котру сіні ділили на дві однакові половини. Аж як обсядуть нас діти, побудемось окремо, а дворик продамо.

Купили дворик на ліцитації за п'ять гроші і засіли там. Одну половину хати взяли Бар-

СУД НАД УКРАЇНСЬКОЮ МОЛОДЮ У ВАРШАВІ

ПРОМОВИ ПРОКУРАТОРІВ.

(З львівського часопису „Українські Вісти“).

(39)

Каже прокуратор, що коли в 1915 р. відійшли москалі з польських теренів, там залишили кільках спольщених урядовців і російські шильди.

— Ми відійти не можемо, бо це край (З. У. З. — прим. Ред.) з мішаним населенням. Поляки там не є кольоністами, бо, мовляв, живуть там 600 літ. У деяких воевідствах творять вони 70, в інших 40 до 50 відсотків людності. Коли з тих земель відійшли польська адміністрація, то залишився польський хлопа і інтелігент.

— Не кажу тим, щоб там не мала процвітати українська культура, однак це край польської й української культури.

— Не можемо відійти відійти тому, що це край помітаних відносин, де один брат — це високий достойник греко-католицької церкви, другий — це польський генерал, де Володимир Маєвський чи Маріян Жураківський — це члени ОУН, а Дмитр Бубен належить до польської служби.

— Якби ми відійшли — каже далі прокуратор — і залишили на місці поляків, ми стали б там меншістю... Тому не можемо кидати на поталу стільки міліонів поляків, перекреслюючи згори їх існування. Такої політики не можемо ані самі провадити, ані теж призначити її можливою. Домагання відійти вважаємо намаганням відірвати частину від цілості.

Далі наводить прок. Рудницький слова Голуфка про те, що, мовляв, польська суспільність у Східній Галичині повинна зрозуміти, що ця діляниця, економічно й культурно зв'язана з Польщею, не є чисто польською, але мішаним тереном, що українцям належаться повні права; за те вони повинні шире визнати польську державність. Так виглядає п'ятформа українсько-польської угоди в світлі писань Голуфка.

Діяльність ОУН.

Про цю діяльність — каже прокуратор — найкраще говорить промова Сеника в Америці. Він заявив там, що цілком організації є підтримувати зв'язки з іншими арміями, переводити саботажі, що мали б на меті виказати перед ці-

лим світом невдоволення з окупації Східної Галичини Польщею.

ОУН — на думку Сеника — повстала з приводу однієї підставової помилки УВО, що полягала на браку ширшої площини в суспільності і зв'язання з цілістю змагань українського народу. УВО, ставши засадничо на ґрунті терору й саботажу, не мала в суспільній житті народу свого політичного відповідника. І саме те було причиною створити ОУН. Були позатим і інші причини, як саме те, що в Галичині й на еміграції повстали різні націоналістичні організації, як „Організація Української Молоді“, „Легія Українських Націоналістів“ і ОУН. Переговори між тими організаціями почалися ще в 1925 р. і ті утрудновані ступнево наближуються до себе, врешті в 1929 році відбувся Конгрес Націоналістів, що скупив усі розпорошені до того часу сили. Як писала в 1930 році „Розбудова Нації“, метою ОУН є відбудова української державності й скинення всіх окупантів з українських земель. ОУН вели ті самі люди, що й УВО.

Згідно з програмою ОУН, українська держава повинна бути назверх монолітом; внутрі — суцільна. Хто погляне — каже прокуратор — на мапу України, той мусить ствердити, що українська держава не обійдеться без національних меншостей, що в тих сторонах є ливогляди, наприклад у Скалатщині, зараз над большевицьким кордоном, поляки в більшості, а в Яворівщині, — українці. ОУН ділить українську суспільність на дві категорії: на українських діячів і на угодовців.

Далі обговорює прокуратор устрій ОУН, про який була вже мова в акті обвинувачення і в часі зізнань Сухенка — Сухецького, а про який ми обширно писали.

В 1930/31 р. переслала Укр. Парл. Репр. жалобу до Ліги Націй у справі пацифікації. І саме в той момент, коли в Женеві розглядали цю справу, з рук ОУН згинув Голуфко.

З листів Габрусевича до Коновальця видно, що в організації анархія, що йде боротьба між УВО і ОУН, що нема по-

тилі пити. Коли Маланка Тринчича зробила каву для себе, то все запросила Теклю Бартюкову. Текля ніколи не забула запросити Маланку.

Ще одно скріпало їх приязнь. До Бартюків скоро загостив бузько і приніс їм синка. Аж п'ять років пізніше у Тринчича прийшла на світ донька. Одна дитина у Бартюків не робила конечно будову окремої хати. Таксамо через одну дитину Тринки не думали окремо будуватися. Обі пари сказали собі, що котре з їх дітей скорше одружиться дістане нову хату. Батьки розраховуються і стару, спільну хату передадуть другій дитині.

Коли діти попідростали, то показалося, що й таке буде непотрібне. Стефан і Ксеня погодилися, Бартюк і Тринка погодилися собі, що по двацятьох роках подружжя у них більше дітей хіба вже не буде. Також подумалися до того, що як стільки літ пережили згідно в одній хаті, то в згоді видержать ще до хвилі, коли їх діти побудують. Як побудують, то й молодій парі окрема хата не буде потрібна. На них і так передувалося два маетки разом із дотеперішньою спільною хатою батьків. Хату, ґрунті, і господарку, возьми в свої руки молода пара; дві пари старих лишаться на хліб дітей. Так то в одній хаті жили дві ро-

ПОВІДОМЛЕННЯ

Згідно з параграфом 56 статута У. Н. Союзу, отсим повідомляю Вп. Головних Урядників У. Н. Союзу, що

РІЧНЕ ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ

— розпочнеться —

В ПОНЕДІЛОК, 17. ЛЮТОГО, 1936 РОКУ

в годині 9-тій рано,

в місці осідку У. Н. Союзу під ч. 81-83 Гренд Стріт,

Джерзі Ситі, Н. Дж.,

з таким порядком нарад:

1. Відкриття: головний предсідник М. Мурашко
2. Звіт головного предсідника М. Мурашка
3. Звіт заступника головного предсідника В. Малевича
4. Звіт заступниці головного предсідника М. Розоміло
5. Звіт головного рекордового секретаря Д. Галичина
6. Звіт головного фінансового секретаря-касiera Р. Слободяна
7. Звіт з адміністрації „Свободи“: М. Мурашко
8. Звіт головної контрольної комісії: О. Е. Малицький, Д. Капітула й А. Пашук
9. Звіт редакційної комісії: д-р Л. Мишуга
10. Звіти головних радних: С. Слободяна, Г. Євуська, Т. Шпінкули, І. Лисака, І. Ваверчака, А. Шаршоня, М. Бурська, І. Гузара, А. Боївки й О. Придун.
11. Дискусія над звітами
12. Внески й ухвали.

Д. ГАЛИЧИН, гол. рек. секретар.

слуху. Габрусевич домагався, щоб заграничний провід лишив краєвий організації вільну руку, закидаючи, що заграничний провід висилає людей на смерть.

Крім того прокуратор відчитує письмо Сіборського, в яким той пише, що треба ко- нечно перевести реорганізацію.

З черги обговорює прокуратор відому вже справу фінансів, причому говорить про небувалі відносини, коли то литовський достойник, передаючи Коновальцеві папшпорти, сказав, щоб їх використав як слід.

Опісля переходить прокуратор до справи відношення ОУН до Советів, що скупчують 80% українського народу. З документів ОУН виходить, що й на тому терені підготувала організація якусь акцію, хоч не можна докладно вимі-

кувати, яку саме. Говорилося в документах про „бальоники“ з леточками, але — на думку прокуратора — в ОУН самі члени сумнівалися у доцільності цієї пропаганди.

Замах на консулат.

На берлінській конференції — говорить далі прокуратор — обговорював провід ОУН план протисовєтської акції. Це мала бути маніфестація, що на західно-українських землях ідуть визвольні змагання. Все те вказує, що в дійсності ведеться акція у Польщі, а говориться про СССР. Прокуратор пригадує, що Лемерик убив Майлова в Польщі. Тому прокуратор прийшов до висновку, що акція ОУН обмежується лише до діяльності в Польщі.

Акція ОУН у краю.

Далі прокуратор згадав про обережну політику ОУН до церкви, заходи полк. Коновальця над усупільненням ОУН гідно з постановами в цій справі т. зв. віденської конференції, яка в дійсності відбулася в Празі в липні і серпні 1932 р.

Опісля згадав про акцію бойкоту монопольних виробів, себто алкогольних напиків і тютюну, та про шкільну акцію в 1933 році, яка обіймала чотири округи: Львів, Перемишль, Сокаль і Стрий. Далі прокуратор ширше спинився над складом „краєвої“ езекутивної ОУН, яка, як він каже, складалася з провідника і 9 референтів та поділу Галичини на 7 округ. Найбільше наблизу мала коломийський округ, найкращою округою була стрийська, як це виходить зі звіту 1933 р., який є в т. зв. архіві Сеника. Зпоміж стрийських студентів вишло багато дітяч, а в перемишльській і сокальській округах всі українці організовані. У звіті згадується, що ОУН на Волині слаба.

Хто був найактивніший.

Зі звіту ОУН за 1931—32 р. на західно-українських землях виходить, що найактивнішим елементом в ОУН є студенти. Є це елемент вправді недосвідчений, але зате легковірний і швидко захоплюється. Цей елемент по 30. році

життя заломлюється, бо не може дивитись на розлив крові, ні на терор. Так сталося з Косівною, яка остерегла Мигалю, кажучи до нього: „Ромку, не підемо“. Вправді говорила це залюблена дівчина, але одночасно і людина, яка хотіла ратувати Мигалю. На цей пролив крові, до якого довела ОУН, може спокійно дивитися лише людина з гарним і безкритичним темпераментом. До ОУН належало теж трохи інтелігенції, селян і робітників — всі нижче 30 р. життя. У звіті кажеться, говорив прокуратор, що підхід до селян і робітників тяжкий. Зате це найпевніший елемент, який ні в слідстві, ні в докождженнях не заломлюється. Підсудні — це теж студенти, а між ними є тільки один ремісник, Качмарський.

(Далі буде).

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ.

И. С., Балтімор, Мд. — Перешліть ту польську газету, в якій є описаний цей польський конгресмен. Якби ми і помістили, то мусимо мати документ у себе.

М. Л., Бронкс, Н. Я. — Не хочемо розвалювати цієї справи. Якщо був би поміщений у згаданім часописі ще один напад, тоді скористаємо з Вашого письма і помістимо.

Пан Крупка розійшовся з нареченою. Минуло багато літ. Обоє забули про себе. Наряд одного вечора стрінулися на вечерниці. Пан Крупка підійшов до колишньої своєї нареченої, вклонився чемно та сказав:

— Пригадуюся вашій пам'яті, пані.

Бувша наречена глянула на пана Крупку ніби легковажно та відповіла:

— Ах, так, пригадую собі щось. Лише не тямлю, чи то ви були моїм нареченим, чи ви брат.

На це пан Крупка: — Ні, прошу пані, то був мій батько.

Розмова.

— Диви, Семку, наші тато їдять, як бик.
— Бо працюють, як кінь.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ТАКИЙ, ЯК ПРОСТИЙ АНГЛЕЦЬ.

З приводу смерті англійського короля пишуть, що він був типичний англієць.

Типічним називають такого, що своїми прикметами нагадує цілу класу людей. Отже типічний англієць це людина, що своїми прикметами нагадує цілу класу англійців, цілий нарід англійців. Себто: цей король був якраз такий, як звичайні англійці.

Цікавий комплімент для звичайних англійців.

„ТИПІЧНИЙ АНГЛЕЦЬ“.

Дуже цікаво, що якраз покійний англійський король був типічним англієм, бо він походив з німецького роду та був оженений з княжною німецького роду.

Його кузина, російського царя Микола, що не мав у собі російської крові, називали типічним москалем.

ЛЮБОВ ДО ДІТЕЙ.

„Ні один король Англії не любив дітей так, як любив дітей покійний король Джордж Пятій“, пише лондонський кореспондент до американських газет.

Узяв це певно з англійських газет. Якби прочитав, що писали при смерті батька цього короля та при смерті кожного попереднього короля й королевої перед ним, то певно був би знайшов, що так писали про кожного короля.

Бо в світі поширилася думка, що любити діти — це незвичайно цінна ознака характеру. Тому навіть люди, що дітей не люблять, удають, що їх люблять. Як хочуть про когось щось гарне сказати, то кажуть: Він дуже любить діти. Може в тому є справді щось гарне, але я волю німецького вченого, котрий, запитаний, чи любить діти, відповів: „Так, бо як почнуть плакати, то їх від мене забирають“.

ЗЕРКАЛО СВІТА.

Читаєте тепер газети й бачите такі вісти: Президент Руз-

вельт висказує свій жаль з приводу смерті англійського короля. Канада висказує свій жаль. Гітлер повідомляє короля про свій глибокий жаль. Советський уряд...

Якби це все правда була, то тепер підноситься з землі до небес один великий плач. Може й десь жадають щиро, але що тут робить советський або італійський уряд?

НАРЕШТІ.

Конгресмен Сисон вніс у конгресі проект закона для боротьби проти большевизму.

Думаєте, мають бити комуністів поліцейськими палками? Ні, мають подавати молоді факти про комунізм.

Видно, що дехто додумався, що „бити“ рух фактами багато страшніше, ніж бити прихильників руху поліцейськими палками. Поліцейська палка може зробити з поліцейського героя, але й часто робить з побитого мученика. Це той другий кінець палки, про котрий говорять приповідки: палка має два кінці.

ОСМІШЕНИЙ АКТОР.

Відомий фільмовий актор Фред Астер пізав у суд один місячник та одну ювілейську фірму за 25,000 доларів відшкодування за те, що осмішили його й понижали перед людьми.

Каже актор у позві, що понижали й осмішили його в цей спосіб, що помістили оголошення дорогого каміння з портретом актора та написали, що таке каміння радить носити цей актор.

Багато людей уважає, що це було би вивіщення.

— Що це, що вже від довшого часу не бачу вас з панною Багатківською?

— Я не міг стерпіти її ординарного сміху.

— Ординарного сміху?! А я ніколи не заприбівив цього в неї!

— Гм, так, бо ви не були при цьому, як я освідчився їй.

ПОЗІР!

ОРГАНІЗАЦІЯ ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧІ!

ПОЗІР!

ГОЛОВНА КОМАНДА О.Ч.С. НА АМЕРИКУ, КАНАДУ І ДАЛЕКИЙ СХІД НАКАЗУЄ УСІМ СОТНЯМ ПЕРЕВЕСТИ

ГОЛОДІВКУ КРУТІВ у дні 29. січня 1936 р.

щоб цим чином віддати честь „Першому Січовому Студентському Курієві“, який у числі 300 молодців-героїв згинув 29. й 30. січня 1918 р. у лицарському бою під Крутами проти червоного московського наїзника. Як минулого року так і цього день Крутів має бути святкований усіми Сотнями Організації Чорноморської Січі ОДНОДЕННЮ ГОЛОДІВКУ та святочними сходинами або концертом, а грошева збірка по Сотнях має бути переведена й переслана до Головної Команди О.Ч.С. на адресу: HEADQUARTERS OF CHORNOMORSKA SICH, P. O. BOX 147, NEWARK, N. J., яка перешле гроші на боеву акцію і бідних студентів у рідному краю. Головна Команда О.Ч.С.

ПОЗІР!

НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!
УКРАЇНСЬКИЙ ДРАМАТИЧНИЙ КРУЖОК при Укр. Пресв. Церкві відіграє драму в 4-ох діях

МАТИ НАЙМИЧКА

І. Тогобочного

В СУБОТУ, ДНЯ 25-ГО СІЧНЯ (JANUARY) 1936 РОКУ

В ЦЕРКОВНІ ГАЛІ.

49-51 BEACON STREET, NEWARK, N. J.

Початок в годині 7:30 вечір.

Вступ для старших 30 центів. — Вступ для дітей 10 центів.

УВАГА!

НЮ ЙОРК, Н. Я., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
УКРАЇНЬКА ШКОЛА СВЯТОГО ЮРА УЛАШТОВУЄ

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 25-ГО СІЧНЯ (JANUARY) 1936 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ.

217-219 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.

Початок точно в годині 7-мій вечір. — Вступ 50 центів.

Дорогі Громадяни! Кому залежить добро і будучність української школи у Нью-Йорку, щоб цю тепер вечірню школу переїхати на цілоденну. Нехай спільно на Шкільний Баль, де спільно заважимося до пізньої ночі. Ми робимо всі можливі заходи, щоб всіх учасників відволікти. До найчисленнішої участі запрошує — Шкільний Комітет.

ПОЗІР!

НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!
ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

відбудеться

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 25-ГО СІЧНЯ (JANUARY) 1936 РОКУ

НА ГАЛІ П. МАРАДИ,

57 RANKIN STREET, NEWARK, N. J.

Початок точно в годині 7-мій вечір.

Музика добірна. Вступ 35 центів.

Комітет Укр. Прав. Церкви.

ПОЗІР!

НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!
Лікар: — На жаль, не можу нічого порадити на вашу недугу, бо вона діична.
Гість: — Коли так, то рахунок прошу післати моїм предкам.

УВАГА!

НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 26-ГО СІЧНЯ (JANUARY) 1936 РОКУ
ЗАХОДОМ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ

відбудеться

НА СІЧОВІ ГАЛІ У НЮАРКУ

СВЯТО ЗЛУКИ

ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ В ОДНУ ДЕРЖАВУ

ПРОТЕСТАЦІЙНА МАНІФЕСТАЦІЯ

ПРОТИ ПОЛЬЩІ З ПРИЧИНИ ЗАСУДУ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

ПОЧАТОК в годині 7-мій вечір. ВСТУП \$0.30.

Шановна Українська Громадо! Кожного року всі свідомі українці м. Ньюарк і околиці святкують день злуки всіх українських земель в одну українську суверенну державу. Це свято для всіх українців є дорогим тому, бо наш всенародний історичний актом 22. січня 1918 р. та 22. січня 1919 р. проголосив, що хоче і мусить мати одну незалежну народну державу, що буде її волю оборонити, що буде берегти ладу внутрі своєї держави, а на зовні своєю політикою, прапєю та жертвами буде змагатися до того, щоб нарід наш мав славу-честь таку, як інші народи. Згадані історичні акти означають спільні зрілості нашого народу і переконують культурний світ, що ми творимо націю, якої одним ідеалом є своя національна держава. З огляду на потребу скорого протесту проти Варшавського засуду української молоді, після свята злуки відбудеться протестаційна маніфестація, в якій повинні взяти участь всі свідомі по національному думачі українці. Як на свято злуки так і на нашу протестаційну маніфестацію гадитиме цілий культурний світ, а головні наші вороги — тому всі, кому дорожє визвольні змагання України, приходить 26-го січня 1936 року і докажіть свою національну свідомість

Укр. Центр. Рада в Ньюарку, Н. Дж.

В СУБОТУ,

25

СІЧНЯ

1936

(SATURDAY

JANUARY 25)

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ З-ТЯ СОТНЯ ІМ. ДМ. ВІТОВСЬКОГО

відбуде

СВЯТОЧНЕ ЗАПРИСЯЖЕННЯ

НОВОВИБРАНИХ СТАРШИН

В СІЧОВІ ГАЛІ, 229 SPRINGFIELD AVE., NEWARK, N. J.

І ПЕРЕДАННЯ ТРИЗУБА ДЛЯ ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧІ В НЮАРКУ МОЛОДИМ НАЦІОНАЛІСТОМ, ПРИБУВИШМ З КРАЮ.

ПОЧАТОК точно в годині 7:30 вечір. ВСТУП 25 центів.

По присязі відбудеться ВІДЧИТ П. Е. ЛЯХОВИЧА на тему: Революційність українського народу й причини цього; положення на Зах. Укр. Землях і на Великій Україні; розкол у нутрі наших ворогів і наші вигляди на успіх.

Чорноморська Січ ім. Дм. Вітовського в Ньюарку запрошує всіх українців громадян, всіх січовиків, стрільців гуртки, січових стрільців і всіх націоналістів на це свято. По відчиті і по вичерпанні дискусії над відчитом буде ЗАБАВА з БАЛЕМ до пізньої ночі. — СЛАВА УКРАЇНІ!

ва. Хутко якийсь Артюхов уже видобув 536 тон, Степаненко 55.2. А такий собі Борисов аж 778!

Пересічний німець чи француз видобуває денно 100 тон. Лише ріжниця та, що ті сто тон видобуває він що дня протягом цілого року, тоді як советські „стахановці“ „переганяли“ Європу не більше як чотири-пять днів. Потім їх треба було вносити на ношах до шпиталю... Але що то обходить большевицький уряд? Важно поморочити голову робітникам якийсь місяць, важно забити ім паморочи советськими „досягненнями“ і перегоном Європи, а на другий місяць видумається ще щось, і так далі.

Даремно директори фабрик протестували проти такого винищування робітничих сил, даремно доказували, що по такій праці робітник не має часу ні на розумний відпочинок, ні на розривку, ні на науку, ні на дальшу працю. Це нічого не помагало: опірних директорів обвинувачувано в шкідливості, а стахановщину протегувалося всякими способами, і то неліше в фабриках, а й у селі.

Тоді зачався протест серед самого робітництва. Робітництво догнупалося, що цей стахановський рух прямує лише до перегляду скалі платені, до підвищення пересічної норми продукції, вимаганні від робітника; коротко — на те, щоб змусити робітників працювати довше і заробляти менше. Колиж Совети не звертали уваги на ці слушні протести, робітники перейшли від слів до діла: в Нижнім Новгороді згинув таємничою смертю один робітник, Шмєров, — „стахановець“. Як не винуватих вказали на братів Кречкових, і їх розстріляли. В Москві робітників Соловйові, стахановцеві, чотири його товариші підпалили матеріал, на яким він спав, і полекли йому ноги.

Треба тому дивуватися? Ні, і то не лише тому, що робітники борються проти видущання з них усіх їх сили, але й тому, що стахановщина запроваджує в соціалістичний „праю“ крайню нерівність. Поки ще не всі стали стахановцями, Совети всіляко винагороджують стахановців: дають їм більшу платню, відпустки, лікарську опіку, задрорно кіно і театри. Ясна річ, що це викликає обурення і гнів у решті „сірої маси“ неупривілейованих. Цинізм советських сатрапів доходить до того, що особлягу надвишку у винагородженню одержують не лише самі стахановці, але і їх директори. Головний інженір копальні антрациту, Фарбер, який одержував 1,700 рублів, тепер, як у нього появились стахановці, отримує 4,500. Інженір Белінський тепер дістає понад 10,000, а його помічник Боднарєнко до 8,000. Все це бачать робітники і звідси їх акти терору і незадоволення.

Большевики знищили в населенні всі спонукки до праці: перспективу зарібку, вистити вгору, приватну власність. Тепер, коли робітництво позбавлене тих спонук, властиво перестало працювати, Совети з себе виходять, видумуючи то „ударництво“, то „стахановщину“, щоб дати якийсь „ерзац“ знищених спонук. Марна праця! З раба не вижде робітник. А всі спроби советського уряду скінчаться фіаском і новими протестами й терором, ні скільки не помагуючи советській продукції. Соціалізм, де ступить його нога, творить лише руїну.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Д-Р ПЕТРО РОМАНІВ

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-

ХІРУРГ

810 East Allegheny Ave.,

PHILADELPHIA, PA.

Phone: REGENT 6363

P. Stasiuk

124- 1st Avenue

між 7-ою й 8-ою вул.
Білий дім у бляку

New York City

ФІЛІІ:

628 — 5th AVENUE,

(між 17-тою і 18-тою вулицями)

Білий дім у бляку.

BROOKLYN, N. Y.

121 NASSAU AVENUE

(Між улицями

Eckford і Oakland),

(Greenpoint).

BROOKLYN

ЦІНИ НА СЬОГОДНЯ І ЗАВТРА

ВАРЕНІ ШИНКИ (BOILED HAM, SLICED)

49 ц. фунт

ТЕНДЕРЛОЙН ВУДЖЕНИЙ

31 ц. фунт

ВУДЖЕНКА ДО СМАЖЕННЯ ЦІЛИЙ СТРИП

29 ц. фунт

СВІЖА КОВБАСА НЕ ВУДЖЕНА

27 ц. фунт

СВІЖІ ШИНКИ (ЗАДНІ) (ПОНАД 10 ФУНТІВ)

24 ц. фунт

ЛОЙН ОФ ПОРК В ЦІЛІМ КАВАЛКУ

23 ц. фунт

КОВБАСА (ВУДЖЕНА СКАНА)

25 ц. фунт

ВУДЖЕНКА З РЕБЕРКАМИ В ЦІЛІМ КАВАЛКУ

22 ц. фунт

САЛЯМІ ПЕРШОЇ ЯКОСТІ (В ЦІЛІМ КАВАЛКУ)

25 ц. фунт

СВІЖІ ШИНКИ ПЕРЕДНІ

20 ц. фунт

СВІЖІ ВЕПРОВІ КОСТИ NECK RIBS

10 ц. фунт

ВЕПРОВІ НІЖКИ (ЗАДНІ)

7 ц. фунт

УВАГА! ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
СВЯТО ЗЛУКИ
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 26-ГО СІЧНЯ (JANUARY) 1936 РОКУ
точно в годині 7-мій вечір зійдеться
ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГАЛІ, 849 Н. ФРЕНКЛІН ВУЛИЦІ,
УСЕ СВДОМЕ ГРОМАДЯНСТВО — ТА ВІДСВЯТКУЄ
ВЕЛИЧАВИМ КОНЦЕРТОМ
17-ту РІЧНИЦЮ ПРОГОЛОШЕННЯ АКТУ ЗЛУКИ УСІХ
НАШИХ ЗЕМЕЛЬ В ОДНУ ДЕРЖАВУ.
Українська Громадо! Національним обов'язком кожного свідомого члена нашої громади бути прийняним на святі.
Злучені А. У. Організації м. Філадельфії.

УВАГА! ПАСЕЙК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
У НЕДІЛЮ, ДНЯ 26-ГО СІЧНЯ (JANUARY) 1936 РОКУ
відбудеться
В САЛІ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В ПАСЕЙКУ
45-47 HOPE AVENUE
РЕФЕРАТ ЄВГЕНА ЛЯХОВИЧА
КОТРИЙ НЕДАВНО ПРИХАВ З ЛОНДОНУ.
Початок в годині 3-тій пополудні. — Вступ вільний.
Запрошуємо всіх українців.

У НЮ ЙОРКУ
В НАЙБЛИЖЧУ НЕДІЛЮ, 26. СІЧНЯ
В ГОДИНІ 2:30 ЗПОЛУДНЯ,
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,
217-219 EAST 6th STREET, NEW-YORK, N. Y.
буде
СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ
ДЛЯ ВІШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТКИ ЗЛУКИ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ.
Промовці: Володимир Кедровський, д-р Лонгін Цегельський.
Вступ вільний. До численної участі просить
Центральний Комітет
Українських Національних Товариств.

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ З-ТЯ СОТНЯ ІМ. ДМ. ВІТОВСЬКОГО
відбуде
СВЯТОЧНЕ ЗАПРИСЯЖЕННЯ
НОВОВИБРАНИХ СТАРШИН
В СІЧОВІ ГАЛІ, 229 SPRINGFIELD AVE., NEWARK, N. J.
І ПЕРЕДАННЯ ТРИЗУБА ДЛЯ ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧІ В НЮАРКУ МОЛОДИМ НАЦІОНАЛІСТОМ, ПРИБУВИШМ З КРАЮ.
ПОЧАТОК точно в годині 7:30 вечір. ВСТУП 25 центів.
По присязі відбудеться ВІДЧИТ П. Е. ЛЯХОВИЧА на тему: Революційність українського народу й причини цього; положення на Зах. Укр. Землях і на Великій Україні; розкол у нутрі наших ворогів і наші вигляди на успіх.
Чорноморська Січ ім. Дм. Вітовського в Ньюарку запрошує всіх українців громадян, всіх січовиків, стрільців гуртки, січових стрільців і всіх націоналістів на це свято. По відчиті і по вичерпанні дискусії над відчитом буде ЗАБАВА з БАЛЕМ до пізньої ночі. — СЛАВА УКРАЇНІ!

УКРАЇНСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ

ЗДРАМАТИЗОВАНЕ В 11-ТИ КАРТИНАХ

Л. Цегельським

виставлене буде в

Central Opera House

EAST 67 STREET at 3rd AVENUE

ДНЯ 21-ГО ЛЮТОГО 1936 Р.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЬО ЙОРК, Н. Й.

„Українське Весілля“ на
ньюйоркській сцені.

Здраматизоване д-ром Л. Цегельським наше старокраєве „Українське Весілля“, що мало незвичайний успіх в Дітроїті, Джерзі Сіті, Пасейку, Бейоні та по інших місцях, буде виставлене дня 21. лютого ц. р. у Нью Йорку, в великій залі Central Opera House (1st 67 вулиця, коло 3-тої евені). Участь у виставі возьме 70 осіб, в тім 40 співаків хору (свашки, дружки, дружби, бояри), 16 танцюристів, дві сільські тріости музики та головні дієві особи (родичі, молодята, староста, світила і т. д.). В тім укладі, як воно буде в Нью Йорку виставлене, „Весілля“ має 11 сцен, а саме: Кохання, Сватання, Вінкоплетини (Дівчачий вечір), Розплетини, Благословення, Вінчання, Перепій, Викуп, Посад, Даровання (Віват) і Зачіплення. Ціла акція доконується в подільському селі над Збручем у часі українсько-польської війни та 3 роки по ній. Молода є подільська дівчина, а молодий гуцул — в першій дії як Сіновий Стрілець. Відзначається „в акції“ і патріотична струна. Тому, що в штуці виступають подільські і гуцульські. Приготовлені до вистави в повнім ході. Хори і танцюристи готові. Добирається тепер ще деякі визначні співацькі та драматичні сили. Подорожці небагом оголошаться.

Як зачуваємо, та сама штука має бути виставлена в Філадельфії, Балтиморі, Скентоні, Оберні, Сиракузі, Пітсбургу, Клівленді, Шікаго і т. д.

ПОДЯКА.

Ми, нижче підписані, складаємо щирю подяку головному урядові У. Н. Союзу за шкере виплачення померлого в сумі \$500 по бл. п. Івані Березовській. Також дякуємо урядникам і членам від 330 У. Н. Союзу за піддержку з відділової каси в часі недуги покійного, далі від 82 Провінції і всім тим, що взяли участь у похороні, котрий відбувся 1. січня 1936 р.

Катерина Березовська, вдова; Михайло, Марія, Володимир, діти.

Невибагливий.

—Я маю тільки одно бажання: щоб сповнились усі мої бажання...

УВАГА! ТРЕНТОН, Н. ДЖ.!

СПІВАЦЬКЕ-ДРАМАТ. ТОВАРИСТВО БАНДУРИСТ
при Українській Прав. Громаді улаштує веселе представлення

ДІВОЧА РЕВОЛЮЦІЯ

в 1 дії

а по представленню БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 25-ГО СІЧНЯ (JANUARY) 1936 РОКУ

НА САЛІ ПІД Ч. 18 WOODLAND STREET, TRENTON, N. J.

Початок рівно в год. 8-мй ввечір. — Вступ 25 центів.

Всіх громадян запрошуємо на балъ. Комітет.

УВАГА! УКРАЇНЦІ МІСТА ЕЛІЗАМЕТ І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

БРАТСТВО СВ. ВОЛОДИМИРА, ВІД. 65 У. Н. СОЮЗА,
запрошує Вас на наш

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

котрий відбується

В СУБОТУ, ДНЯ 25-ГО СІЧНЯ (JANUARY) 1936 РОКУ

В ГАЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ,
214-216 FULTON STREET, ELIZABETH, N. J.

Початок в годині 6:30 ввечір. — Вступ 25 центів.

До танців пригравати буде першорядна оркестра.

За добру і веселу забаву ручитъ. Комітет.

УВАГА! НЬО ЙОРК, Н. Й., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

КОМІТЕТ СЕЛА РОЗНОШАН, ПОВ. ЗБАРАЖ

улажує:

ВЕЧЕРИНКУ (WESCHERYNKA)

В СУБОТУ, ДНЯ 25-ГО СІЧНЯ (JANUARY) 1936 РОКУ

В ГАЛІ ПІД Ч. 66-68 EAST 4th STREET, NEW YORK CITY.

Початок в годині 6-тій ввечір. — Вступ 40 центів.

Весь дохід з вечеринки призначений на Український Народний Дім в Розношинцях, пов. Збараж.

УКРАЇНСЬКА АПТИКА

НА ЗАМОВЛЕННЯ ВИСИЛАЄМО

всіх медичних, туалетних річ та все інше, що припадає по американських аптиках.

Маємо також усі краєві лікувальні зліз. Замовлення виконуємо точно і негайно. Двадцятилітнє існування й практика мого заведення гарантує добру якість.

Пишіть по ціниці на адресу: 290- NORTH AMBOY PHARMACY, Perth Amboy, N. J.

712 State Street, Власник: ПАВЛО ГАВРИЛІВ.

В ГОСТИННИЦІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

217-219 ІСТ 6-ТА ВУЛИЦЯ В МІСТІ НЬО ЙОРКУ,

МОЖЕТЕ ГАРНО ЗАБАВИТИСЬ

при кожній нагоді Вашої у нас привабливості.

ВЛАСНИКИ ГОСТИННИЦІ, Денис Гула й Лілія Гузар,

РАДО ВИТАЮТЬ СВОІХ ГОСТЕЙ.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО
ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА. ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІШІЙ
ЦІННИК КНИЖОК.

ЛИЦАРІ І ГРАБІЖНИКИ БУДАНУ.

Над берегами Білого Нілю, в Судані, живе невідоме донедавна племя нуасів. Вони стрункої будови й дуже високі, бо пересічна висота їх 2 метри й більше. Люди ці привичаєні до довготривалих поств, відмовляють собі майже всього. Не носять ніякого одягу, а лише дуже мало прикрас. Жінки, дуже гарні, носять лише нашийники та наременники. Мужчини все мають при собі спису. Луків не вживають. Рушниця „біла цивілізація“ не дозволяє їм носити. А всеж уміють убити великого звіра, навіть слона. Задля цього ввечір доводі ратнати звіра списом, а щойно на другий день, вчасним ранком цілі білі від пошеу, яким обліпилися задля охорони перед комахами, йдуть нуаси добити звіра.

Села нуасів це круглі хатини, наче ули. Кожна жінка кожного мужчини має свою власну хату. У звичаю є мати по кілька жінок, а скількиж жінок залежить від багатства чоловіка, який за кожну свою жінку мусять платити її батькам і своїм високу ціну купна. Справжніх грошей нуаси не знають. Цілим їх майном є худоба, головнж воли. Навіть найменші села мають часто багато соток штук худоби.

Навіть найбагатший нуас, згідно з давньою традицією, не має великих життєвих вимог. Стіл його досить скромно заставлений. Дурга (муринське просо), якої сіють дуже багато, коровяче молоко, лісовий мід — це їх головна пожива. Від часу до часу їдять трохи дичини та кров, яку спускають із вола. Меріса (пиво з проса) та тютюн, змішаний з коров'ячим навозом, це їх наркотик і люксус.

Вище від матеріальної стоїть духовна культура нуасів. Вони монотеїсти, себто вірять в одного бога. Релігія їх, це віра в „великого духа“. Вірять у чари. Нуаси дуже відважні, витривалі, мають великий рідинний змісл, почитають мерців. Крадуть і грабують у чужих племен, а це, на їх думку, не приносить їм сорому. Нуаси в нашому розумінні грабіжники, та їх можна щодо того порівняти із середньовічними лицарями.

Як усі муринські народи, так і нуаси в танку висловлюють усі свої почування, свої високо розвинені пристрасті. „Суданський танок“ танцюють дівчата, яких волосся сплетене в багато маленьких кіс, а уста помацьовані на синьо. Їх муринська музика не знає мельодії, лише ритм. Однак ритм дуже виразистий та багатомовний. Танці нуасів переважно дуже пристрасні. Почина-

ючи від вечірнього т. зв. танку коров, при якому піднесені вгору руки означають роги волів, а кінчаючи на дикому нагальному „танку смерті“, всі вони повні пластичності.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 13-го січня номер-ла Катерина Скотинська, члениця товариства ім. Т. Шевченка, від 165 У. Н. Союзу в Толідо, О.

Покіна прожила всього 29 років. Була вихована на фармах у Канаді, в Манітобі, де живе її рідня. Покіна була доброю і гарною людиною, ідейною, ширю відданою народній справі. В товаристві займала уряд заступниці касієра.

Бл. п. Катерина Скотинська захоріла нагло на затроєнні крові. Її відослано до шпиталю і роблено всі можливі заходи, щоб вратувати їй життя. Між іншим переливано кров з 17-літнього Миколи Бобака. Та все те не помогло.

На бажання Покійної і її родичів відвезено її тіло до Манітоби в Канаді, куди виїхав муж з дітьми.

Покіна оставила в жалобі свого мужа Миколу Скотинського і трьох хлопців: Володимира, Павла і Миколу. Її родина, як батько, мати, сестри і браття, живуть у Канаді.

Марія Корнова, секр. 165 від. У. Н. С.

PAIN-EXPELLER
НА ЗВИХНЕННЯ ХРЕСТА І ЗАТУПІННЯ М'ЯЗІВ жадайте славного в світі ЯКОРОВОГО ПЕРІН-ЕКСПЕЛЛЕРА На скору й певну поділку

RUB IT IN

ONUFREY'S BEAUTY CULTURE COMPLETE AND BRUSH-UP
Courses at very low rates. Private instruction. Earn while you learn. FINISHING SCHOOL. Weekly payments. Beauty Parlor Experience Given. Entrance: "Arcadia Theatre" 1931 BROADWAY and 116 WEST 65th STREET NEW YORK, N. Y. Telephone: SUquehanna 7-7675

НАЙКРАЩЕ ХОПІ, НЕ ТРАТЬТЕ НАДІЇ Даром пробка зілля МІЛЕРТОН

СЬОГОДНІШНЄ ОГОЛОШЕННЯ У ВАШИХ РУКАХ МОЖЕ БУТИ ВАШИМ ПЕРШИМ ШТУПІНЕМ ДО ЗДОРОВ'Я.

Хочемо, щоб найбільше людей пізнали це відоме лікарство, злізне, котре доконало таких чужі у неугах шаука, ревматизму і неуги пирок.

Одна Велика Коробка \$1 виставляє майже на цілий місяць поміч для найгірше хворого.

Спеціальна оферта читачам „Свободи“:

[] \$1.00 за одну коробку Мілертона.
[] \$1.50 за дві коробки Мілертона.
[] \$2.00 за три коробки Мілертона.

Пішіть за злізком Мілертон у вашій сусідній аптиці, а як там його не мають, то пишіть до:

J. S. MILLER, Inc., Dept. U,
P. O. Box 628, Newark, N. J.

Потребуємо агентів.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel. Orchard 4-2565

BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Ludlow 4-2565.

ТАРЗАН І ОГНЕННІ БОГИ.

(99)

Джері Джовнс вивів свій револьвер, вимахнув ним поза себе та вистрілив у бігу. Багато часу минуло, заки він мав відвагу поглянути назад себе та подивитися, чи лев іще далі женеться за ним. На своє здивування побачив, що лев пропав. Не знаючи левів, він думав, що лев десь прісів.

Правда була в тому, що лев гнався за Джовнсом більше з цікавості, як з голоду. Як залунав вистріл револьвера, а гук вистрілу відбився багато разів від скал, він немало здивувався й стратив охоту гнатися далі за чоловіком. Він обернувся на місці й пігнав у протилежний бік.

Боячися вертатись назад, Джовнс ішов далі щораз більше звужуючися прогалиною, що за якийсь час перемінилася на тунель. Нагло він побачив денне світло. Він проліз крізь вузький отвір, а потім став просто та здивований приглянувся сцені.

Він побачив, що стоїть під скалою, що належала певно до краю вигаслого вулкану. Далеко на сході видно було синє озеро. Власне над цим озером вигрівалася леді Бет, але Джовнс не міг її бачити. Джері Джовнс зайшов до страшного царства баалітів.